

บันทึก

เรื่อง การทำสัญญาประกันภัยของผู้มีส่วนได้เสียในรถ

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕

กรมทางหลวงมีหนังสือ ที่ คค ๐๖๑๐.๖/๒๐๑๑๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๖
หรือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กรมทางหลวงได้รับรายงานจากกองตำรวจทาง
หลวงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ ส.ทล.๑ กก.๒ จำนวน ๒๕ นายซึ่งมีหน้าที่เป็นพลขับรถตรวจการณ
ได้นำรถตรวจการณจำนวน ๒๕ คันใช้ในราชการของกองตำรวจทางหลวง โดยกรมทางหลวง
เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เข้าทำสัญญาประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถกับบริษัท พิตัท
ประกันภัย จำกัด กรณีจึงมีปัญหาข้อกฎหมายว่า การทำสัญญาประกันภัยโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้
เอาประกันภัยไม่ได้เป็นเจ้าของรถยนต์ที่เอาประกันภัย สามารถนำรถไปประกันภัยได้หรือไม่ และ
สัญญาประกันภัยดังกล่าวจะเกิดขึ้นและมีผลใช้บังคับหรือไม่ กรมทางหลวงจึงได้หารือกรมการ
ประกันภัย และกรมการประกันภัยได้ตอบข้อหารือ ตามหนังสือกรมการประกันภัยที่ พณ ๐๕๐๙/
๑๑๑๑๘ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๖ ว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏโดยแจ้งชัดว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ ส.
ทล.๑ กก.๒ ทั้ง ๒๕ นาย ซึ่งมีหน้าที่เป็นพลขับรถตรวจการณคันนั้น ๆ อยู่เป็นประจำก็ถือได้
ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย สามารถทำสัญญาประกันภัยกับบริษัทผู้รับประกันภัยได้ และสัญญาก็มีผล
ผูกพันคู่สัญญา ตามเงื่อนไขแห่งสัญญาประกันภัยนั้น ๆ ทุกประการ ทั้งนี้ ตามนัยแห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๘๖๓ และผลของสัญญาประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถที่
เกิดขึ้นไม่กระทบต่อสิทธิใด ๆ ที่กองตำรวจทางหลวงมีอยู่ในฐานะเจ้าของรถ และกองตำรวจทาง
หลวงก็ไม่มีผิดตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.
๒๕๓๕ด้วยเหตุผลว่ารถดังกล่าวเป็นรถที่ไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหาย (ตามนัยมาตรา
๘ (๓))

จากการตอบข้อหารือของกรมการประกันภัย จึงเกิดปัญหาข้อกฎหมายว่า 'ผู้มีส่วน
ได้เสีย' ตามความในมาตรา ๘๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะสามารถเข้าทำ
สัญญาประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
พ.ศ.๒๕๓๕ ได้หรือไม่ ทั้งนี้เพราะมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
พ.ศ.๒๕๓๕ ได้บัญญัติให้เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้เท่านั้นที่จะต้องจัดให้มีการ
ประกันภัย

กรมทางหลวงจึงหารือว่า ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าทำสัญญาประกันภัยเพื่อ
คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.๒๕๓๕ ได้
หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณา

ปัญหาที่หารือมาประกอบกับคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกรมทางหลวงและผู้แทนกรมการประกันภัยแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติให้เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย และมาตรา ๘ (๓)^๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติยกเว้นให้รถของกระทรวง ทบวง กรม ฯลฯ ไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหาย

ตามข้อเท็จจริงที่กรมทางหลวงหารือมาว่า ผู้มีส่วนได้เสียในรถสามารถเข้าทำสัญญาประกันภัยเพื่อคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) เห็นว่า มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติให้เจ้าของรถเป็นผู้จัดให้มีการประกันความเสียหายและหากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามก็จะมีโทษตามมาตรา ๓๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น ผู้มีส่วนได้เสียในรถจึงไม่อยู่ในบังคับในการทำสัญญาประกันภัยเพื่อคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ถ้าหากผู้มีส่วนได้เสียในรถมีความประสงค์ที่จะทำสัญญาประกันภัยเพื่อคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถก็สามารถทำได้ตามมาตรา ๘๘๗^๔ ประกอบกับมาตรา ๘๖๓^๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรณีที่ตำรวจทางหลวงซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรถได้เข้าทำสัญญาประกันภัยกับบริษัทประกันภัย สัญญาดังกล่าวจึงมิได้เป็นสัญญาประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่เป็นสัญญาประกันภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ บทบัญญัติต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจาก

^๑มาตรา ๗ ภายใต้อำนาจมาตรา ๘ เจ้าของรถซึ่งใช้รถหรือมีรถไว้เพื่อใช้ ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยโดยประกันภัยกับบริษัท

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๘ รถดังต่อไปนี้ไม่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายตามมาตรา ๗

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) รถของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่นและรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๓๗ เจ้าของรถผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

^๔มาตรา ๘๘๗ อันว่าประกันภัยคำจนนั้น คือสัญญาประกันภัยซึ่งผู้รับประกันภัยตกลงว่าจะใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้เอาประกันภัยเพื่อความวินาศภัยอันเกิดขึ้นแก่บุคคลอีกคนหนึ่ง และซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕มาตรา ๘๖๓ อันสัญญาประกันภัยนั้น ถ้าผู้เอาประกันภัยมิได้มีส่วนได้เสียในเหตุที่ประกันภัยไว้นั้นไว้ ท่านว่ายอมไม่ผูกพันคู่สัญญาแต่อย่างหนึ่งอย่างใด

รศ พ.ศ.๒๕๓๕ จะนำมาใช้บังคับมิได้

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗